

Sammanträdesdatum
2026-05-25

Beteckning
Dnr: 25RS3869

Svar på motion om undersökning för att utveckla den rättspsykiatriska vården

I en motion föreslår Kristian Berglund (M) regionfullmäktige besluta:

- **att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppgift att analysera samt undersöka möjligheten till samarbetsavtal kring kriminalvårdsklienter vid anstalterna Kumla, Hinseberg och Karlskoga i behov av psykiatrisk slutenvård.**
- **att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppgift att utreda och presentera en långsiktig ekonomisk prognos/analys, över såväl eventuella investeringar, utgifter och intäkter utifrån ett eventuellt samarbetsavtal med Kriminalvården och dess klienter intagna vid anstalterna Kumla, Hinseberg och Karlskoga som är i behov av psykiatrisk slutenvård.**

Med anledning av motionen får hälso- och sjukvårdsnämnden framföra följande.

Enligt Lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård ska regioner erbjuda rättspsykiatrisk vård på samma sätt som all annan hälso- och sjukvård. Den rättspsykiatriska vården ska även ges på en sjukvårdsinrättning som drivs av en region. När staten dömer en person till rättspsykiatrisk vård faller alltså ansvaret för denna vård, inklusive kostnadsansvaret, på patientens hemregion.

Behovet av rättspsykiatriska vårdplatser är stort i hela landet. Tack vare öppnandet av avdelning 9b i september 2025 behöver rättspsykiatrin i Region Örebro län (Regionen) i nuläget inte nyttja vårdplatser inom den ordinarie psykiatriska vården. Belägningsgraden i verksamheten är dock mycket hög, samtidigt som såväl lokaler som säkerhetsnivå inte når tillräcklig nivå, att det i dagsläget inte finns möjlighet att erbjuda föreslagen vård till några av länets anstalter mer än i unika enstaka undantagsfall när plats finns och säkerhetsnivån inte är ett hinder. Att anta ett sådant uppdrag på regelbunden basis skulle kräva omfattande anpassningar av verksamhetens lokaler, eller nya sådana, då befintliga inte går att anpassa mer samt redan nu inte är

ändamålsenliga för vården som bedrivs.

Regionen har således inte möjlighet att sälja psykiatriska vårdplatser till Kriminalvården. Det är även juridiskt komplicerat utifrån den lagstiftning som är tillämplig gällande kriminalvård respektive rättspsykiatrisk vård och sluten psykiatrisk vård i övrigt. Utöver det väcks även frågeställningar gällande patientsäkerhet och arbetsmiljö.

Något som också är värt att överväga i sammanhanget är att det genom betänkandet Ansvar för hälso- och sjukvården (SOU 2025:62) lagts fram förslag om att staten ska ta större ansvar för vissa områden inom hälso- och sjukvården, däribland finansieringsansvaret för den rättspsykiatriska vården. Även Sveriges regioner och kommuner (SKR) anser att staten bör ta det finansiella ansvaret för rättspsykiatrisk vård. Med anledning av detta ser Regionen att det inte är läge att inleda ett lokalt arbete kring ekonomiska prognoser eller samarbetsavtal med Kriminalvården, utan i stället invänta eventuella nationella ändringar inom området.

Utifrån ovanstående resonemang anses motionen besvarad.

För Region Örebro län